

**«Η αναπαράσταση της γυναικείας φύσης στην ελληνική τραπ μουσική – έμφυλα
πρότυπα και σεξισμός»**

Ανδριάννα Μαστρογιώργη

**Φοιτήτρια του Τμήματος Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου**

* Η παρούσα εργασία εκπονήθηκε με ανταποδοτική υποτροφία στο πλαίσιο του έργου με τίτλο «ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΦΥΛΟΥ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ» (Κ.Α. 80769) του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

«Η αναπαράσταση της γυναικείας φύσης στην ελληνική τραπ μουσική – έμφυλα πρότυπα και σεξισμός»

Έκθεση

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ιστορικό πλαίσιο και εξέλιξη της Τραπ μουσικής	3
Η ιστορία της Τραπ μουσικής και η εξάπλωσή της στην Ελλάδα	3
η Θεματολογία των στίχων.....	6
Ενδεικτική λίστα τραγουδιών.....	6
Ενδεικτική λίστα εξώφυλλων	10
Βίντεο κλιπ	14
Επιπτώσεις στη νεολαία και την κοινωνία	15
Αντίλογος και εναλλακτικές οπτικές	17
Πρόσφατες αντιπαραθέσεις στην Ελλάδα	17
Απόψεις των καλλιτεχνών	17
Συμπεράσματα	18
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	19

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΤΡΑΠ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΡΑΠ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΚΑΙ Η ΕΞΑΠΛΩΣΗ ΤΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η τραπ μουσική γεννήθηκε στα τέλη της δεκαετίας του 1990 στα γκέτο της Ατλάντα, στις Ηνωμένες Πολιτείες, και αρχικά αποτύπωνε τις συνθήκες ζωής των νεότερων Αφροαμερικανών στις φτωχές περιοχές της πόλης. Ο όρος "τραπ" προέρχεται από τα λεγόμενα "trap houses," τα οποία ήταν σημεία παραγωγής και διακίνησης ναρκωτικών. Η ασφυκτική κοινωνική πραγματικότητα δημιούργησε το κατάλληλο έδαφος για να αναπτυχθεί ένα είδος μουσικής που όχι μόνο απεικόνιζε τη βία και την παρανομία, αλλά έδινε και μια φωνή στους νέους της περιθωριοποιημένης αυτής κοινωνίας. Πρώτοι δημιουργοί όπως οι Three 6 Mafia, Waka Flocka Flame, Gucci Mane, και άλλοι διαμόρφωσαν το ύφος της τραπ με τα βαριά, σκληρά beats και τον χαρακτηριστικό "triplet flow." Η τραπ, λοιπόν, καθρεφτίζει τα κοινωνικά προβλήματα της εποχής της και λειτουργεί ως μια ακατέρραστη μορφή έκφρασης αυτών των εμπειριών, κάτι που συνεχίζει να συγκινεί ακροατές σε παγκόσμιο επίπεδο.

Η τραπ απέκτησε σταδιακά δημοφιλία στις τοπικές underground μουσικές σκηνές και εξαπλώθηκε σε ολόκληρο τον Νότο των ΗΠΑ. Στα μέσα της δεκαετίας του 2010, η άνοδος των υπηρεσιών streaming και των social media έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην άνοδο της τραπ στη mainstream μουσική σκηνή. Το 2014, ο καλλιτέχνης Future κατέκτησε την κορυφή του Billboard 200 με πέντε συνεχόμενα άλμπουμ, φέρνοντας την τραπ σε ένα ευρύτερο ακροατήριο. Οι ήχοι της τραπ, με τα συνθετικά κρουστά και το χαρακτηριστικό triplet flow, έγιναν σήμα κατατεθέν της μουσικής αυτής.

Με τη συμμετοχή κορυφαίων pop καλλιτεχνών όπως οι Rihanna, Beyoncé και Ariana Grande, που ενσωμάτωσαν στοιχεία τραπ στα τραγούδια τους, η τραπ απέκτησε ακόμα μεγαλύτερη δημοφιλία. Η επιρροή της εξαπλώθηκε από τη Νότια Αμερική, όπου συνδυάστηκε με την τοπική κουλτούρα και ήχους, μέχρι την Ευρώπη και την Ασία, όπου απέκτησε χαρακτηριστικά τοπικών υποκουλτούρων.

Στην Ελλάδα, η τραπ μουσική απέκτησε ισχυρή παρουσία στις αρχές της δεκαετίας του 2010, ιδιαίτερα με την άνοδο των social media και των streaming υπηρεσιών. Αρκετοί νέοι καλλιτέχνες άρχισαν να υιοθετούν τον ήχο και το ύφος της αμερικανικής τραπ, ενσωματώνοντάς το στις ελληνικές κοινωνικές συνθήκες. Η ελληνική τραπ μουσική εξελίχθηκε σε ένα μέσο έκφρασης των δικών της κοινωνικών ζητημάτων, αναδεικνύοντας θέματα πλούτου, επιτυχίας, βίας και αγώνα για κοινωνική άνοδο, κάτι που έκανε το είδος ελκυστικό στους νέους που ταυτίζονται με αυτήν τη δυναμική και αντισυμβατική κουλτούρα.

Αν και η τραπ στην Ελλάδα έχει δεχθεί κριτική για τη σεξιστική και βίαιη θεματολογία της, παραμένει ένα από τα πιο δημοφιλή είδη μουσικής, επηρεάζοντας την νεανική κουλτούρα και τον σύγχρονο τρόπο ζωής.

Τα κύρια χαρακτηριστικά της τραπ μουσικής την καθιστούν ιδιαίτερα ελκυστική για τη νεολαία, καθώς συνδυάζει δυναμικούς ήχους και ρυθμούς που ενσωματώνονται εύκολα στην καθημερινή κουλτούρα και τις συνήθειες των νέων. Αυτά περιλαμβάνουν:

1. Δυναμικός και ρυθμικός ήχος: Η τραπ χαρακτηρίζεται από έντονους και συνθετικούς ρυθμούς, που συχνά χρησιμοποιούν κρουστά από drum kits 808 με ηλεκτρονικά εφέ, όπως παραμόρφωση και αντήχηση. Οι έντονοι ήχοι και τα γρήγορα beats της (130-170 BPM) προσδίδουν μια ενεργητικότητα που προσελκύει τους νέους, καθιστώντας την ιδανική για χορό και διασκέδαση.
2. Χαρακτηριστικό flow και αυτοσχεδιασμός: Το triplet flow, όπου οι στίχοι ραπάρονται με τρόπο που δημιουργεί έναν κυλιόμενο και ακανόνιστο ρυθμό, καθιστά τη μουσική ενδιαφέρουσα και πιο "παιχνιδιάρικη" ακουστικά. Αυτός ο τρόπος ραπαρίσματος δίνει τη δυνατότητα στους καλλιτέχνες να αλλάζουν γρήγορα ρυθμό και ένταση, κρατώντας την προσοχή του ακροατή.
3. Εφέ και ατμοσφαιρικότητα: Τα εφέ, όπως τα rolls και risers, που χρησιμοποιούνται για απότομες αλλαγές στην ένταση και τον τόνο της μουσικής, προσθέτουν μια δραματικότητα και μια "κινηματογραφική" αίσθηση στα κομμάτια. Αυτά τα στοιχεία ενισχύουν την ένταση και το συναισθηματικό αντίκτυπο της μουσικής, κάνοντάς την πιο συναρπαστική για το νεανικό κοινό.
4. Κουλτούρα και μόδα: Η τραπ συνδέεται άμεσα με την κουλτούρα των νέων, όχι μόνο στη μουσική αλλά και στη μόδα, την τέχνη και το lifestyle. Η χρήση συμβόλων της σύγχρονης καταναλωτικής κουλτούρας (όπως μάρκες ρούχων και αξεσουάρ) δημιουργεί μια "κουλ" εικόνα που ελκύει τη νεολαία και προωθείται μέσω των social media και της ποπ κουλτούρας.

Η τραπ μουσική στην Ελλάδα δεν είναι απλώς ένα μουσικό είδος αλλά και ένα κοινωνικό φαινόμενο που επηρεάζει τον τρόπο ζωής και σκέψης των νέων. Με την εξάπλωσή της μέσω των social media και των streaming πλατφορμών, το είδος αυτό έχει εξελιχθεί σε βασικό μέσο κατανάλωσης πολιτιστικού περιεχομένου. Μέσα από την τραπ, οι νέοι αποκτούν ένα μέσο για να εκφράσουν τον κοινωνικό τους προβληματισμό, τη δυσαρέσκειά τους και την ανάγκη τους για κοινωνική καταξίωση. Οι αξίες της τραπ – επιτυχία, δύναμη, πλούτος, και ανθεκτικότητα –

αντικατοπτρίζουν τα πρότυπα που θέλει να αγγίξει η νέα γενιά. Η τραπ έχει γίνει σημείο αναφοράς για τις καθημερινές συζητήσεις, ενώ παράλληλα διαμορφώνει τον τρόπο που η γενιά Gen-Z αντιλαμβάνεται τον κόσμο. Έτσι, αναπτύσσεται μία σχέση ταύτισης με τους καλλιτέχνες, οι οποίοι παρουσιάζονται ως ισχυρά πρότυπα που "κατάφεραν" να ανέλθουν κοινωνικά, κάτι που οι νέοι βρίσκουν ιδανικό σε μια εποχή όπου η αίσθηση του ανικανοποίητου κυριαρχεί στην κοινωνία.

Αυτά τα χαρακτηριστικά καθιστούν την τραπ ελκυστική για τους νέους, καθώς ενσωματώνει την ενέργεια, τον αυτοσχεδιασμό και την αισθητική που συνδέονται με την κουλτούρα τους, κάνοντάς την όχι απλώς ένα μουσικό είδος, αλλά έναν τρόπο ζωής.

Η ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΛΙΣΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΩΝ

Ακολουθεί σειρά από δημοφιλή τραπ τραγούδια στην Ελλάδα, που έχουν απήχηση στο ευρύ κοινό ή έχουν συζητηθεί για τη θεματολογία τους.

- LALE - Roi 6/12, SNIK, DIFF
- KOKE – Ivan Greko, DIFF, BeTaf Beats
- KALOKAIRI – Ivan Greko, Oge
- Bonnie – SNIK
- BBL – FLY LO, Mike G
- TRAP BABY - Bossikan
- AKINHTA – Ivan Greko, DIFF, Strat, BeTaf Beats
- BBL – Oge, RACK
- XADV - Ivan Greko, Betaf Beats
- MONROE – Hawk, TOQUEL, Baghdad
- TRELES – Ivan Greko, BeTaf Beats
- Gipsy Trap – Lava, ROPEX LATERIO
- La Vida Loca – Kimi, Light, Skive
- ME NU – RACK, Sin Laurent
- Koita me – Lava, Paris Kalpos
- FEMINISTIS - Bossikan
- Katse kala - RICTA, Kidd
- MADONNA – Roi 6/12
- Mavromalla - Kidd
- Sexaki – Sin Boy, DJ Stephan

<https://open.spotify.com/track/0sfQyMJmFq4H9DX2duCrBB?si=70e3f0ac2d7b4e81>

- Blue Iguana - Hawk

<https://open.spotify.com/track/3cGYbsm5YpNMSSyUjTvlzw?si=cf100334d2cf431d>

- Mia Gineka – Ivan Greko

<https://open.spotify.com/track/4uytPup7KIRhUZasViPFDr?si=574ffed5abca437e>

- Caramela –Trannos

<https://open.spotify.com/track/694UiXH6DeULMFk7WHUgEj?si=af8df3e9b3d8447f>

- ADRENALINA – SIDARTA, Beyond

<https://open.spotify.com/track/0v4BTk3Vlhmfduww4WFOwA?si=27fdaec3d84948aa>

Η ανάλυση των στίχων των παραπάνω τραγουδιών, και γενικότερα, της trap μουσικής στην Ελλάδα, αποκαλύπτει την έντονη παρουσία σεξιστικών μοτίβων και την προβολή της ανισότητας των φύλων μέσα από τον τρόπο που απεικονίζονται οι γυναίκες. Πολλοί στίχοι επικεντρώνονται στη γενετήσια πράξη και χρησιμοποιούν βωμολοχική γλώσσα, με αποτέλεσμα η γυναικεία παρουσία να παρουσιάζεται κυρίως ως σεξουαλικό αντικείμενο, παρά ως οντότητα με προσωπικότητα ή αξίες πέρα από την εμφάνισή της.

Πιο συγκεκριμένα παρατηρούνται τα εξής φαινόμενα:

1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Οι γυναίκες συχνά παρουσιάζονται στην trap μουσική ως “τρόπαια” ή “κατακτήσεις” των ανδρών, δηλαδή ως αντικείμενα που προσδίδουν αξία και κύρος στον άνδρα καλλιτέχνη. Η εμμονή στην εμφάνιση και τα εξωτερικά χαρακτηριστικά των γυναικών, όπως το σώμα, το στήθος και τα οπίσθια, ενισχύει την αντικειμενοποίησή τους. Αυτός ο τρόπος αναπαράστασης τους, υποβιβάζει τη γυναίκα σε ένα μέσο απόλαυσης και επίδειξης, στερώντας της την αυτονομία και την αξία της ως αυτόφωτο άτομο. Τα τραγούδια της trap συχνά εξυμνούν και δικαιολογούν την αντικειμενοποίηση και εκμετάλλευση των γυναικών,

παρουσιάζοντάς τες ως αναλώσιμα όντα που οι άνδρες μπορούν να κατέχουν, να χρησιμοποιούν ακόμα και να κακοποιούν. Αυτό περιλαμβάνει σεξουαλικά υπονοούμενα, στερεοτυπικές αναφορές και απαξιωτικούς χαρακτηρισμούς, οι οποίοι διαιωνίζουν την κουλτούρα του σεξισμού.

πχ. Περάσαμε το όριο /
Κούνα την κ****α κι ακολούθα τον πελώριο
(Mente Fuerte, Caliente)

Καμία π*****α δεν έχω μες στις επαφές, διαλέγω σε ποια το βάζω, δεν το
βάζω όπου θες
(Blvck Medusa x Big Towl – PUTA)

Βουλγάρες, κάνω εισαγωγή τις Βουλγάρες /
για να γ***ς εσύ τις μ*****ς /
όλες τους με λένε Boss
(TUS, Βουλγάρες)

2. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΩΝ ΚΑΙ ΤΟΞΙΚΗΣ ΑΡΡΕΝΩΠΟΤΗΤΑΣ

Η τραπ μουσική ενισχύει τα στερεότυπα και προάγει την τοξική αρρενωπότητα, καθώς συχνά, μέσα στους στίχους των τραγουδιών, περιγράφονται σχέσεις εξουσίας, στις οποίες ο άνδρας είναι ισχυρός και ανεξάρτητος. Τα τραπ τραγούδια παρουσιάζουν συχνά τον άνδρα ως σύμβολο επιτυχίας και κοινωνικής καταξίωσης, ενώ παράλληλα επιβάλλουν την εικόνα του ατόμου που δεν εκφράζει ευαισθησία, φροντίδα ή αδυναμία, ιδιότητες που θεωρούνται συχνά "μη ανδρικές" σε αυτό το πλαίσιο.

Αυτή η προσέγγιση διαιωνίζει την τοξική αρρενωπότητα, δηλαδή τη μορφή ανδρισμού που απορρίπτει την ισότητα, προωθεί τη βία ως τρόπο επίλυσης συγκρούσεων και θεωρεί τις γυναίκες ως εργαλεία προσωπικής επιβεβαίωσης και κοινωνικής επίδειξης. Ο άνδρας προβάλλεται μέσα από τα τραπ τραγούδια ως πρότυπο άκαμπτου και αμείλικτου κυρίαρχου, όπου η αυτοεκτίμηση εξαρτάται κυρίως από την οικονομική του ισχύ, την κοινωνική του επιρροή και τη δύναμη επιβολής του στους άλλους.

Η κοινωνιολόγος Ζήνα Καρατζόγλου σχολιάζει:

“Η trap εκφράζει κυρίαρχες ακόμη στην κοινωνία μας πατριαρχικές αντιλήψεις και (...) προάγει έμφυλα (κι όχι μόνον) στερεότυπα, τα οποία υποβαθμίζουν τις γυναίκες και δημιουργούν εντελώς λάθος αντίληψη για το τι είναι το σεξ ανάμεσα στα φύλα.”

Αυτό το μοτίβο αντικατοπτρίζει στερεότυπα όπου ο άνδρας πρέπει να είναι κυριαρχικός, ενώ η γυναίκα περιορίζεται σε έναν παθητικό ρόλο που δεν έχει έλεγχο της δικής της εικόνας και θέσης.

3. ΣΕΞΙΣΤΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΈΜΦΑΣΗ ΣΤΗ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΟΤΗΤΑ

Η σεξιστική γλώσσα και η έμφαση στη σεξουαλικότητα στη μουσική trap ενισχύουν βαθιά ριζωμένες πατριαρχικές αντιλήψεις και προωθούν την ανισότητα των φύλων. Οι στίχοι, μέσα από τη χρήση βωμολοχιών και συχνών αναφορών σε σεξουαλικές πράξεις, παρουσιάζουν τη γυναικεία σεξουαλικότητα ως αντικείμενο προς κατάκτηση και έλεγχο από τους άνδρες, ενώ η αξία των γυναικών καθορίζεται σχεδόν αποκλειστικά από τη σεξουαλική τους ελκυστικότητα. Αυτός ο τρόπος έκφρασης κανονικοποιεί τη μειωτική στάση απέναντι στις γυναίκες και τροφοδοτεί τα σεξιστικά στερεότυπα που περιορίζουν τη θέση και τις επιλογές τους στην κοινωνία.

Στα trap τραγούδια, η γλώσσα που χρησιμοποιείται για τις γυναίκες συχνά τις μειώνει ή τις κατακρίνει μέσω του slut-shaming, παρουσιάζοντας τα γυναικεία σώματα ως αντικείμενα χωρίς προσωπικότητα ή αυτονομία. Το σεξ προβάλλεται ως στοιχείο επιβεβαίωσης ανδρικής "αξίας," όπου η ποσότητα και η συχνότητα της σεξουαλικής δραστηριότητας θεωρούνται προνόμιο για τους άνδρες, ενώ για τις γυναίκες γίνεται αντικείμενο κριτικής. Επιπλέον, οι στίχοι συχνά εκφράζουν ομοφοβικά μηνύματα, προβάλλοντας την ανδρική ματσίλα ως ανώτερο χαρακτηριστικό, σε αντίθεση με οποιαδήποτε μορφή "θηλυκότητας" στους άνδρες, υποβαθμίζοντας την ισότητα και ενισχύοντας το σεξιστικό και ομοφοβικό περιεχόμενο.

Groupies θέλουν να 'ρθουν να μας πάρουνε π*ς /**

Δε μιλάω σε όποια να 'ναι, γ*ε τις ντίβες**

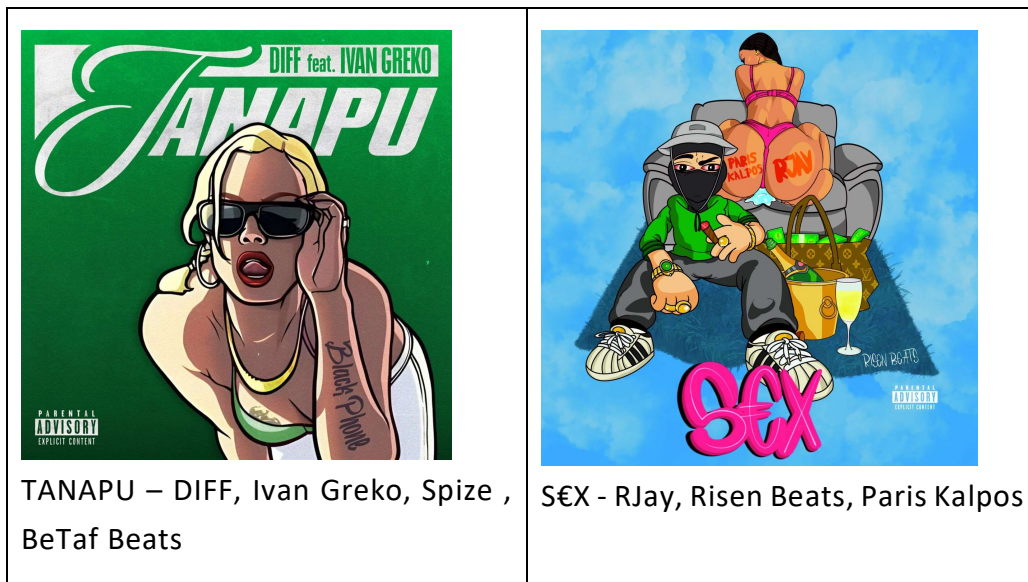
(Mad Clip – Συνθήκες)

Αυτό το φαινόμενο ενισχύεται από τίτλους τραγουδιών, όπως φαίνεται στην λίστα τραγουδιών παραπάνω, αλλά και μέσα από τις φωτογραφίες που συνοδεύουν

άλμπουμ ορισμένων τραπ καλλιτεχνών, όπου συχνά απεικονίζονται ημίγυμνες γυναίκες σε προκλητικές στάσεις ή με σεξουαλικά υπονοούμενα. Ενώ τέτοιου είδους καλλιτεχνική έκφραση μπορεί να θεωρείται αποδεκτή σε ορισμένα πλαίσια, η συνεχής επανάληψη αυτού του μοτίβου αναπαράγει ανησυχητικά μηνύματα και αναπόφευκτα οδηγεί σε σεξιστική απεικόνιση των γυναικών. Όταν οι εικόνες αυτές χρησιμοποιούνται για να εξυπηρετήσουν την προβολή των καλλιτεχνών και να ενισχύσουν τις πατριαρχικές και στερεοτυπικές αντιλήψεις, ο κοινωνικός αντίκτυπος γίνεται ανησυχητικός και πρέπει να επισημανθεί.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΛΙΣΤΑ ΕΞΩΦΥΛΛΩΝ

Ακολουθεί ενδεικτικός κατάλογος εξωφύλλων άλμπουμ με αμφιλεγόμενο εικονιζόμενο περιεχόμενο:

Kamia san esena - Bossikan

Forema – Roi/12, Toquel

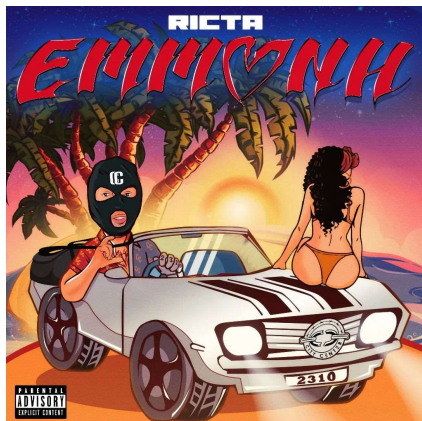

GIA

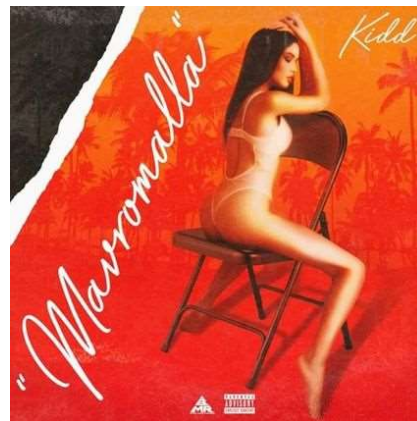
SENA – Kidd, Bexli, Destiny

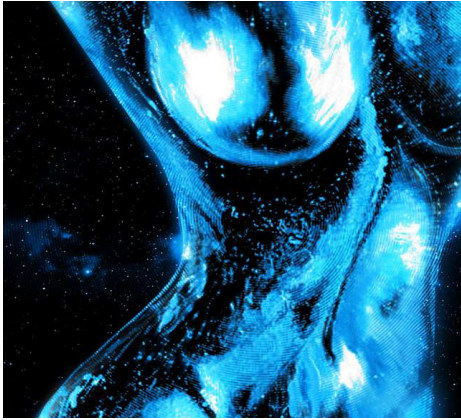
BBL – Oge, RACK, Kidd, Fy

EMMONH – City Center, RICTA

Mavromalla - Kidd

	
<p>Lora – Mente Fuerte, Young Montanas, Madclip, Toquel</p>	<p>ENA VRADI – Saske, SIDARTA, Ramoon</p>

4. ΚΑΝΟΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΒΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Μέσα από τους στίχους και τις απεικονίσεις της, η τραπ μουσική, παρουσιάζει και κανονικοποιεί τη χρήση βίας και κακοποίησης, ειδικά προς τις γυναίκες. Η βία και η υποτίμηση εμφανίζονται ως στοιχεία επιβεβαίωσης της ανδρικής ισχύος, γεγονός που προωθεί την αποδοχή ή ακόμα και τον εξωραϊσμό της κακοποιητικής συμπεριφοράς. Οι γυναίκες συχνά αντιμετωπίζονται με αγριότητα και εξευτελισμό, κάτι που ενισχύει τις ανισότητες και καλλιεργεί μια κουλτούρα που υποβαθμίζει τη σημασία του σεβασμού και της ισότητας. Αυτές οι αναπαραστάσεις μπορούν να επηρεάσουν τις αντιλήψεις των ακροατών, νομιμοποιώντας τη βία και διαιωρίζοντας την κακοποίηση ως αποδεκτή έκφραση ανδρισμού και δύναμης.

Πχ. Τη γ***ω μέσα στο Bentley /

Φρέσκος σαν το Λουμίδη /

Στο μ***ί πατάω μπουνίδι /

Swoop, swoop, swoop /

Ρίχνω κλωτσίδι

(iLLEOo, Κόντρα/Λουμίδης)

Σκάσε π****α μπουνιές μη σου βάλω /

Κερνάνε γραμμές και γ****ε ο ένας τον άλλο

(iLLEOo, Σκάσε π****α)

5. Η κουλτούρα του βιασμού

Η κουλτούρα του βιασμού είναι ένα φαινόμενο που διαστρεβλώνει την αντίληψη για τη συναίνεση και τη σεξουαλική επιθυμία, με σοβαρές επιπτώσεις στις ανθρώπινες σχέσεις και την κοινωνία γενικότερα. Η θεώρηση του βιασμού ως "φυσικής παρόρμησης" που δεν μπορεί να ελεγχθεί, ή ακόμα και ως "κοπλιμέντου" προς το θύμα, μεταθέτει την ευθύνη από τον θύτη στο θύμα, κανονικοποιώντας τον εξαναγκασμό και την έλλειψη σεβασμού. Συχνά προβάλλεται ότι ο βιασμός μπορεί να συμβεί μόνο υπό συγκεκριμένες συνθήκες, π.χ., από άγνωστους σε σκοτεινά σημεία, και αγνοείται η βία που μπορεί να ασκείται εντός σχέσεων ή γάμου, μειώνοντας τη σοβαρότητα και τη συχνότητα των περιστατικών που δεν εντάσσονται σε αυτά τα στερεότυπα.

Ταυτόχρονα, υπάρχει η αντίληψη ότι οι γυναίκες δεν εκφράζουν ανοιχτά τη σεξουαλική τους επιθυμία, και συνεπώς όταν αρνούνται τη συναίνεση, δεν το εννοούν πραγματικά. Αυτή η λανθασμένη πεποίθηση δημιουργεί πίεση στις γυναίκες να συμμορφώνονται με τις επιθυμίες του συντρόφου τους, ειδικά μέσα σε μια σχέση, ακόμα κι όταν δεν επιθυμούν πραγματικά τη σωματική επαφή, με αποτέλεσμα να ελαχιστοποιείται η σημασία της συναίνεσης και να ενισχύεται η κουλτούρα του εξαναγκασμού.

ΒΙΝΤΕΟ ΚΛΙΠ

Στα βίντεο κλιπ των τραπ καλλιτεχνών παρατηρείται πως συχνά οι γυναίκες παρουσιάζονται χορεύοντας προκλητικά, φορώντας αποκαλυπτικά ρούχα και συμπεριφέρονταν υποτακτικά στους άντρες, μια εικόνα που ενισχύεται και από τους στίχους, όπου οι γυναίκες παρουσιάζονται ως αντικείμενα εντυπωσιασμού και επιβεβαίωσης του κύρους ανάμεσα στους άνδρες. Οι σκηνές αυτές είναι συνήθως εστιασμένες στα σώματα των γυναικών, δημιουργώντας μια αισθητική όπου η θηλυκότητα εργαλειοποιείται, ενώ η έντονη έμφαση στην εξωτερική εμφάνιση εντείνει το αίσθημα ότι η γυναίκα παρουσιάζεται περισσότερο ως σύμβολο και λιγότερο ως αυτόνομο πρόσωπο.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΛΙΣΤΑ ΒΙΝΤΕΟ ΚΛΙΠ

- CALIENTE - <https://youtu.be/rhPErmXGDg4?si=RjGCopjFCWCO1P2f>
- MEGISTANAS - <https://youtu.be/neFuxcDcuq0?si=XT0eAE4AIC-gi4Fw>
- FEMINISTIS - https://youtu.be/Ni_N23n9QQs?si=1Ug_pMeelpXA0_2T
- Diamanti - <https://youtu.be/ni3vEQRMvt4?si=qLPKhIn6Rq20FQuQ>
- WET - <https://youtu.be/pudRVXToioo?si=nARqDuOynPVq3QXI>
- FUNKY - <https://youtu.be/wjuFWbjRBTs?si=aMeI8g8ZIMbx8Tsb>
- Colpo grosso - <https://youtu.be/cesmVDflgZ0?si=801bq9-21UERvnnl>

Οι θεατές μουσικών βίντεο εκτίθενται σε μηνύματα και ιδέες, καθώς και σε συγκεκριμένες συμπεριφορές που παρουσιάζονται μέσω των εικόνων που εμφανίζονται στα μουσικά βίντεο. Σήμερα, η κοινωνία μας αποτελείται κυρίως από πρότυπα που προέρχονται από τη βιομηχανία της ψυχαγωγίας και του αθλητισμού. Η νεολαία τους θαυμάζει και τους σέβεται. Ωστόσο, η επιρροή ενός προτύπου μπορεί να επηρεάσει σε μεγάλο βαθμό αυτούς που εμπνέονται από αυτό, όχι μόνο με θετικό αλλά και αρνητικό τρόπο.

Αγόρια και κορίτσια αντιγράφουν τον τρόπο με τον οποίο οι μουσικοί καλλιτέχνες που παρουσιάζονται στα μουσικά βίντεο ντύνονται, επικοινωνούν και ενεργούν προκειμένου να παραμείνουν μοντέρνοι και να γίνουν αποδεκτοί από τους συνομηλικούς (Davis & Tucker-Brown, 2013). Παρόλο που οι νέοι τείνουν να είναι

πιο ευάλωτοι και να επηρεάζονται πιο εύκολα από τέτοιες εικόνες, οι έφηβοι,, βρίσκονται επίσης υπό την επιρροή τους. Η επιρροή αυτή έγκειται στο τρόπο που αλληλεπιδρούν οι καλλιτέχνες με τις εικονιζόμενες γυναίκες και πώς αλληλεπιδρούν μαζί τους αλλά, γεγονός που μπορεί να επηρεάσει την ψυχοσύνθεση και των δύο φύλλων. Όσο περισσότεροι θεατές εκτίθενται σε αντικειμενικά βίντεο τόσο πιο εύκολο είναι να υιοθετήσουν σεξιστικές συμπεριφορές

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗ ΝΕΟΛΑΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Όπως κάθε τι που αποκτά μεγάλη δημοτικότητα, έτσι και η trap μουσική επιδρά αισθητά σε κάποιες κοινωνικές ομάδες. Ένα πρώτο στοιχείο που γίνεται άμεσα αντιληπτό είναι η αντιγραφή του στυλ και της εξωτερικής εμφάνισης των trap καλλιτεχνών από πολλούς νέους. Αυτή η αισθητική περιλαμβάνει ακριβά ρούχα από γνωστά brands, πολλές χρυσές αλυσίδες, ακριβά ρολόγια, τσαντάκια και πολυτελή αυτοκίνητα. Το στυλ αυτό δεν αποτελεί απλά κομμάτι της αισθητικής των καλλιτεχνών αλλά αναπόσπαστο στοιχείο των στίχων τους και του τρόπου ζωής τους, θεοποιώντας το χρήμα και προβάλλοντας την πολυτελή ζωή ως το ιδανικό. Για τους νέους της γενιάς Gen-Z, αυτή η ταύτιση με τους αγαπημένους τους καλλιτέχνες σημαίνει όχι μόνο ότι ντύνονται παρόμοια, αλλά και ότι προσεγγίζουν τον τρόπο ζωής και τις αξίες τους.

Η Παπαδοπούλου Χαμουζά επισημαίνει πως οι trappers αποτελούν πρότυπα για τους νεαρούς θαυμαστές τους, διαμορφώνοντας πολλές φορές τη σκέψη και τον λόγο τους. Μέσα από επαναλαμβανόμενους στίχους, οι νέοι εκτίθενται διαρκώς σε ιδέες που εξυμνούν το εύκολο κέρδος και μια ηθική χωρίς όρια, όπου η υλοποίηση των επιθυμιών δεν εμποδίζεται από ηθικά διλήμματα. Ταυτόχρονα, το λεξιλόγιο των τραγουδιών γίνεται μέρος της καθημερινής τους ομιλίας, κανονικοποιώντας χυδαίες εκφράσεις που στο παρελθόν θεωρούνταν απαράδεκτες. (Παπαδοπούλου-Χαμουζά, 2022, <https://eleftherostypos.gr/apopseis/trap-mousiki-poso-megali-einai-telika-i-pagida-gia-tous-neous-i-didaktor-psychologias-theodora-papadopoulou-grafei-sto-eleftherostypos-gr>)

Η trap μουσική παρουσιάζει επίσης αντιφατικά μηνύματα που έχουν σοβαρές ιδεολογικές επιπτώσεις. Από τη μία, προβάλλεται η σκληρή ζωή των δρόμων και οι κίνδυνοι της παρανομίας από την άλλη, εξυμνείται η γρήγορη απόκτηση πλούτου και η επίτευξη ενός «Αμερικάνικου ονείρου». Αυτή η διττή φύση, που ισορροπεί

ανάμεσα σε ηδονισμό και μηδενισμό, ενισχύει στους νέους την επιθυμία για υλικά αγαθά και εξωτερική επιτυχία, χωρίς όμως να αναδεικνύει τη σημασία των αξιών.

Αξιοσημείωτο είναι το φαινόμενο του μισογυνισμού και του σεξισμού στους στίχους της trap, το οποίο έχει προκαλέσει έντονη ανησυχία. Στη μουσική αυτή, η γυναίκα συχνά παρουσιάζεται ως αντικείμενο για την ικανοποίηση των ανδρικών επιθυμιών, κάτι που έρχεται σε αντίθεση με τις σύγχρονες προσπάθειες για ισότητα και τον αγώνα των γυναικών κατά της κακοποίησης και των διακρίσεων. Ο DJ και ραδιοφωνικός παραγωγός Μανώλης Σταυρουλάκης υπογραμμίζει τη διάσταση του ζητήματος: “Σχολιάζουμε τον σεξισμό και τις γυναικοκτονίες, και από την άλλη ακούμε τραγούδια που ενθαρρύνουν αυτά τα φαινόμενα. Είναι αδιανόητο τα κορίτσια να τραγουδούν τέτοιους στίχους”. (Σταυρουλάκης, 2022, <https://www.lifo.gr/culture/music/ti-moy-emathe-gia-ton-sexismo-kai-tin-arrenopotita-i-rap>)

Η κοινωνική λειτουργός Μαρία Τσικαλουδάκη εξηγεί πως η trap μπορεί να προωθεί βία και παραβατικότητα, αλλά σημαντικό ρόλο παίζει το οικογενειακό και κοινωνικό πλαίσιο των νέων. Η έλλειψη παιδείας και η έλλειψη κριτικής σκέψης καθιστούν δύσκολο για τους νέους να αντιληφθούν τα μηνύματα των στίχων με επίγνωση, αυξάνοντας τις πιθανότητες υιοθέτησης παραβατικών συμπεριφορών. Η ίδια επισημαίνει ότι οι επιπτώσεις αυτών των στίχων ενδέχεται να γίνουν ορατές στις σχέσεις τους, ιδιαίτερα με το άλλο φύλο. (Τσικαλουδάκη, 2022, <https://parallaximag.gr/epikairoτητα/reportaz/trap-proothei-ton-sexismo-kai-tin-via-i-moysiki-rov-akoyei-to-paidi-soy>)

Η ψυχολόγος Κατερίνα Καρατζόγλου σχολιάζει πως δεν πρέπει να στοχοποιούμε τη μουσική ως τον κύριο παράγοντα για τα κοινωνικά προβλήματα. «Τα αδιέξοδα της γενιάς αυτής δεν προκαλούνται από την trap. Η στοχοποίηση της μουσικής και της «διεφθαρμένης νεολαίας» μας απομακρύνει από την πραγματική πηγή του προβλήματος», αναφέρει, προσπαθώντας να υπογραμμίσει ότι το κοινωνικό πλαίσιο και οι ευρύτερες συνθήκες επηρεάζουν εξίσου, αν όχι περισσότερο, την ανάπτυξη της νεολαίας. (Καρατζόγλου, 2022, <https://parallaximag.gr/epikairoτητα/reportaz/trap-proothei-ton-sexismo-kai-tin-via-i-moysiki-rov-akoyei-to-paidi-soy>)

Τέλος, η Τσικαλουδάκη προτείνει στους γονείς να ασχοληθούν ενεργά με τη μουσική που ακούν τα παιδιά τους, καθώς ορισμένα στοιχεία της trap μπορούν, με την κατάλληλη καθοδήγηση, να γίνουν αντικείμενο συζήτησης. Αντί να απορρίπτεται συλλήβδην η μουσική αυτή μπορεί να αξιοποιηθεί ως αφορμή για

διάλογο γύρω από τις αξίες και τα ιδανικά που η κοινωνία προσπαθεί να καλλιεργήσει.

ΑΝΤΙΛΟΓΟΣ ΚΑΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΟΠΤΙΚΕΣ

Η τραπ μουσική, ως εξέλιξη της ραπ, προέρχεται κυρίως από τις ΗΠΑ, συγκεκριμένα από τις Πολιτείες του Νότου, και διαμορφώθηκε κατά τα τέλη της δεκαετίας του '00. Η θεματολογία της επικεντρώνεται σε ζητήματα όπως η επιβίωση, η βία, και οι δύσκολες συνθήκες ζωής, παρουσιάζοντας μια σκληρή αλλά και αυθεντική αποτύπωση του περιθωρίου και της ζωής στον δρόμο. Αυτά τα θέματα, αν και υπήρχαν εξαρχής, έχουν αναδειχθεί ιδιαίτερα με τη διάδοση και εμπορευματοποίηση του είδους. Για πολλούς ακροατές, οι στίχοι λειτουργούν ως καθρέφτης της πραγματικότητάς τους, επιτρέποντας την ταύτιση με έναν τρόπο ζωής που συχνά αισθάνονται κοντινό.

ΠΡΟΣΦΑΤΕΣ ΑΝΤΙΠΑΡΑΘΕΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Πρόσφατα, ο πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης ανέγνωσε στη Βουλή στίχους από τραγούδια γνωστών Ελλήνων τράπερ, όπως ο Light και ο Thug Slime, θεωρώντας πως αυτοί οι στίχοι προωθούν εγκληματικές πράξεις και ότι οι δημιουργοί τους θα πρέπει να οδηγηθούν στη φυλακή. Αυτή η προσέγγιση κατηγορεί τη μουσική τραπ συνολικά, ισχυριζόμενη ότι ωραιοποιεί τη βία και ενθαρρύνει τον παραβατικό τρόπο ζωής.

Ωστόσο, οι καλλιτέχνες του είδους διαφωνούν. Όπως επισημαίνουν, πρόκειται για καλλιτεχνική έκφραση, και όχι για παρότρυνση σε εγκληματικές πράξεις ή και σε στάσεις και συμπεριφορές βίας. Μάλιστα, συχνά γίνεται διάκριση ανάμεσα στο καλλιτεχνικό ύφος και την πραγματική πρόθεση του δημιουργού. Οι καλλιτέχνες υποστηρίζουν πως η μουσική τους απλώς «εκφράζει» βιώματα ή τη σκληρή πραγματικότητα ορισμένων κοινωνικών ομάδων και δεν αποσκοπεί στο να αποτελέσει πρότυπο μίμησης.

ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΩΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ

- ****Ghetto Queen****: Η καλλιτέχνης επισημαίνει πως, αν και υπάρχουν στίχοι που ενδέχεται να φαίνονται «περίεργοι», αυτό δεν σημαίνει ότι οι τράπερ προωθούν την κακοποίηση ή τη βία. Υποστηρίζει ότι, για εμπορικούς λόγους, οι ίδιοι οι

καλλιτέχνες ή οι δισκογραφικές εταιρείες δεν θα ήθελαν να προβάλλουν τέτοιες αξίες.

- ****Light****: Ο καλλιτέχνης σχολιάζει ότι η τραπ είναι παρεξηγημένο είδος στην Ελλάδα, διότι γίνεται αποδιοπομπαίος τράγος για τα προβλήματα της κοινωνίας. Τονίζει πως υπάρχει διαφορά μεταξύ του «προωθώ» και του «εκφράζω» και ότι οι στίχοι απλώς αναπαριστούν την πραγματικότητα χωρίς να την εξυψώνουν.

- ****FY****: Πιστεύει ότι η τραπ οφείλει να παρουσιάζει την αλήθεια και ότι δεν πρέπει οι καλλιτέχνες να φτιάχνουν ψεύτικες ιστορίες. Σκοπός της μουσικής, όπως λέει, είναι να αντικατοπτρίζει την πραγματικότητα και να εκφράζει τις προσωπικές πεποιθήσεις του δημιουργού χωρίς να προτρέπει σε παραβατική συμπεριφορά.

- ****Bossikan****: Ο τράπερ σχολιάζει ότι η μουσική του εκφράζει τη δική του αλήθεια, αναγνωρίζοντας όμως πως κάποια από τα κομμάτια του ενδεχομένως να περιέχουν στοιχεία υπερβολής. Υποστηρίζει πως αυτό είναι μέρος της καλλιτεχνικής έκφρασης, και ότι πολλές φορές οι στίχοι δεν αποτελούν πραγματικές προτροπές προς τους ακροατές.

Ζητήματα ελευθερίας έκφρασης

Αυτή η κριτική προς την τραπ μουσική εγείρει το ερώτημα του αν μπορεί να λογοκριθεί ένα ολόκληρο μουσικό είδος, επειδή κάποιοι το θεωρούν ακατάλληλο ή επικίνδυνο. Η ποινικοποίηση της τραπ, σύμφωνα με τους υποστηρικτές της ελευθερίας της έκφρασης, καταλήγει να αρνείται την καλλιτεχνική της διάσταση και απειλεί με περιορισμούς στον πολιτισμό. Πολλοί ισχυρίζονται ότι η Τέχνη δεν μπορεί να λειτουργεί ως αποδεικτικό στοιχείο ενοχής ούτε να αποτελεί αιτία στιγματισμού, διότι η καλλιτεχνική έκφραση περιλαμβάνει την ελευθερία να αγγίζει δύσκολα θέματα χωρίς απαραίτητα να υποστηρίζει ή να προάγει τα ίδια τα περιεχόμενα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η τραπ μουσική στην Ελλάδα αποτελεί σήμερα ένα πολυσυζητημένο είδος, καθώς συχνά προβάλλει στίχους που σχετίζονται με την κοινωνική ανισότητα, τις δυσκολίες της ζωής στο περιθώριο και, ενίοτε, τη βία. Ωστόσο, πολλές φορές προβάλλει και ανησυχητικά σεξιστικά πρότυπα, παρουσιάζοντας τη γυναίκα ως αντικείμενο και προωθώντας στερεοτυπικές αντιλήψεις για τους ρόλους των φύλων. Αυτό δημιουργεί ανησυχίες για το πώς οι νέοι διαμορφώνουν τις αντιλήψεις τους,

αφού οι στίχοι αυτοί μπορεί να ενισχύουν την υποτίμηση του γυναικείου φύλου και να συμβάλλουν στη διαιώνιση ανισοτήτων στην κοινωνία. Οι ειδικοί επιστήμονες αλλά και οι γονείς αναγνωρίζουν ότι, όταν η Τέχνη μεταφέρει προκλητικά μηνύματα χωρίς κριτική σκέψη, μπορεί να επηρεάσει την αυτοεκτίμηση και τις διαπροσωπικές σχέσεις των νέων, ειδικά σε μια περίοδο της ζωής τους όπου αναζητούν πρότυπα και ταυτίζονται με εικόνες από τα μέσα και τη μουσική.

Ωστόσο, η έντονη κριτική κατά της τραπ μουσικής θέτει ένα σημαντικό ερώτημα γύρω από την ελευθερία της έκφρασης. Η τέχνη και η μουσική πάντοτε εκφράζουν και τα πιο δύσκολα και συχνά άβολα στοιχεία της κοινωνίας, και η τραπ αποτελεί μια μορφή τέχνης που αντλεί έμπνευση από πραγματικές, πολλές φορές σκληρές εμπειρίες των καλλιτεχνών. Αφαιρώντας από τους καλλιτέχνες το δικαίωμα να εκφράζονται ελεύθερα και περιορίζοντας τη θεματολογία τους, κινδυνεύουμε να εισάγουμε περιορισμούς στην τέχνη που μπορούν να επηρεάσουν την ελευθερία λόγου στο σύνολό της. Ο διάλογος για το περιεχόμενο της τραπ μουσικής και την επίδρασή της στη νεολαία είναι αναγκαίος, αλλά εξίσου σημαντική είναι η διατήρηση ενός πλαισίου που να επιτρέπει την καλλιτεχνική δημιουργία. Η πρόκληση είναι να βρεθεί η ισορροπία ανάμεσα στην ελευθερία έκφρασης και την υπευθυνότητα στην προώθηση προτύπων που θα συμβάλλουν στην κοινωνική πρόοδο, αντί να την εμποδίζουν.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- <https://www.npr.org/2023/08/10/1193297765/the-birth-of-trap-music-and-the-rise-of-southern-hip-hop>
- <https://medium.com/@thedemostop/sicwhat-is-trap-music-origins-evolution-and-global-impact-3b47c3a247f4>
- <https://www.masterclass.com/articles/trap-music-guide>
- <https://iamghostproducer.com/blog/trap-music-its-rise-to-mainstream-popularity/>
- <https://www.prefer.gr/moysiki/i-istoria-kai-i-proelefsi-tis-trap-mousikis/2710/>
- <https://lab.cccb.org/en/extremely-short-history-of-trap-music/>
- <https://www.govastileto.gr/wellness/psychologia/trap-mousiki-pedia-o-psixo8erapeftisseksologos-giorgos-lagios/>

- https://en.m.wikipedia.org/wiki/Misogyny_in_rap_musi
- <https://downtown.gr/light-o-chamos-toy-patera-toy-i-kontra-me-ton-snik-kai-i-apopsi-toy-gia-tin-isotita-ton-fylon/>
- <https://www.lifo.gr/culture/music/bossikan-ekei-opoy-laiko-tis-thessalonikis-synantaei-syghrono-rap>
- <https://www.lifo.gr/culture/music/o-fy-kanei-tis-empeiries-toy-aythentiki-pop-gia-tis-mazes>
- <https://avmag.gr/einai-ta-protypa-poy-provallei-i-trap-to-provlima/>
- <https://sexisingreece.com/2022/06/24/τραπ-μουσική-μισογυνισμός-σεξισμός-β/>
 - [Γιατί οι νέοι υιοθετούν το στυλ της trap: Τα ρούχα, ο σεξισμός και η ιδεολογία του γρήγορου πλούτου \(protothema.gr\)](#)
 - [Σεξισμός και τραπ μουσική \(kleidarotripa.gr\)](#)
 - [Τραπ μουσική και βία: Μπερδεύοντας τον στίχο με την πραγματικότητα | LiFO](#)
 - [Trap: Πόσο μισογυνιστικό είναι τελικά το μουσικό είδος που κάνει θραύση στους νέους; | Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ \(kathimerini.gr\)](#)
 - [Η τοξικότητα, ο σεξισμός και τα κοσμήματα της ραπ, της τραπ και της hip hop μουσικής - Estella \(istestella.com\)](#)
 - [Τι μου έμαθε για τον σεξισμό και την αρρενωπότητα η ραπ | LiFO](#)
 - <https://www.provocateur.gr/out-about/16604/kommatia-poy-oi-stixoi-toys-einai-100-seksismos-kai-0-moysikh/>
 - [Trap: Προωθεί τον σεξισμό και την βία η μουσική που ακούει το παιδί σου; | Parallaxi Magazine](#)
 - [Gender and Sexuality in Greek Pop and Rap/Trap Music Videos on YouTube and the Viewers' Perspective - IKEE / Aristotle University of Thessaloniki - Library](#)
 - [Τραπ, εύκολα φράγκα και σεξισμός - Συνείδηση \(sinidisi.gr\)](#)
 - [Θεοδώρα Παπαδοπούλου, "Trap μουσική: Πόσο μεγάλη είναι τελικά η παγίδα για τους νέους;" - Eleftherostypos.gr](#)

Davis.S & A. Tacker-Brown, «Effects of Black Sexual Stereotypes on Sexual Decision Making Among African American Women», *The Journal of PanAfrican Studies*, vol.5/9. March 2013, pp. 11-128